

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer en mevrouw Eddy en Diane De Cuyper-Huylebroeck

tegen

De Morgen en Tom Cochez, journalist

Met een brief van 8 juli 2008 dienen Eddy en Diane De Cuyper-Huylebroeck klacht in tegen De Morgen en tegen journalist Tom Cochez. Aanleiding is een artikel van Cochez dat is gepubliceerd in De Morgen van 14 juni 2008 onder de titel 'Slachtoffer ziet misbruiker opduiken als jeugdtrainer'.

De Morgen en Tom Cochez hebben op de klacht geantwoord met een brief van 29 augustus 2008. Klagers hebben hierop gerepliceerd met een brief van 1 oktober 2008.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 16 december 2008. Klagers zijn in persoon verschenen. Ook Tom Cochez verscheen in persoon. Namens De Morgen verscheen verantwoordelijk uitgever Yves Desmet.

DE FEITEN

Klagers zijn als werknemer verbonden aan het medisch pedagogisch instituut De Capelderij in Buggenhout. In die instelling heeft ook een zekere J. als psycholoog gewerkt. J werd in 1994 aangehouden en veroordeeld wegens feiten van pedoseksuele aard die zich buiten de instelling hebben voorgedaan. Na zijn vrijlating in 1998 is J. naar India gegaan, waar hij actief werd bij een opleidingscentrum van jonge voetballers en een liefdadigheidsproject met straatkinderen.

Op 14 juni 2008 publiceert De Morgen een artikel van Tom Cochez over de zaak. De strekking van het artikel is dat een veroordeelde pedoseksueel nu in India met kinderen werkt, en dat niemand hier blijkbaar iets tegen onderneemt. In het artikel wordt onder meer gemeld dat de Belgische website van het Indiase liefdadigheidsproject toebehoort aan klaagster.

Voorts gaat in het artikel ook aandacht naar de positie van J. in zijn vroegere werkomgeving, het MPI in Buggenhout, en hoe klagers in die tijd tegenover hem stonden.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klagers betogen dat het artikel fouten bevat en dat het tendentius is. Zij nemen het niet dat zij in het artikel met naam worden genoemd en dat ze worden voorgesteld als mensen die een pedoseksueel de hand boven het hoofd houden. Klagers zeggen dat Tom Cochez in de dagen voor de publicatie verscheidene telefoongesprekken met hen heeft gehad, waarbij zij hem veel informatie hebben bezorgd. Volgens klagers heeft de journalist hiervan slechts een gedeelte gebruikt voor zijn artikel. Klagers ontkennen formeel dat zij als toenmalige collega's van J. wisten dat hij een pedoseksueel was. Klaagster zegt dat ze de journalist verscheidene keren heeft meegedeeld dat, mocht ze geweten hebben dat J. een pedoseksueel was, ze haar eigen kinderen toch niet met hem op bosklas en op kamp had meegestuurd. Maar de journalist heeft die informatie niet in zijn stuk gebruikt en hij heeft daarom essentiële informatie achtergehouden. Wat het ter beschikking stellen van een webruimte voor het project in India waar J. werkt betreft, zeggen klagers dat zij dit zien als een vorm van steun aan een liefdadigheidswerk, en dat iedereen een tweede kans verdient in het leven.

Tom Cochez en De Morgen voeren aan dat de journalist verscheidene bronnen heeft geraadpleegd en dat het artikel uitvoerig gedocumenteerd is. Voor de publicatie heeft de journalist verscheidene telefoongesprekken gevoerd met klagers. Tijdens die gesprekken heeft de journalist zich steeds als zodanig voorgesteld, en klagers hebben ook niet gevraagd om hun naam niet te vermelden in het artikel. De journalist heeft de informatie die hem relevant leek in zijn artikel verwerkt. In het artikel wordt vastgesteld dat klaagster een webruimte ter beschikking stelt voor het kinderproject in India waar J. werkzaam is. De uitleg die klagers hiervoor geven is in het artikel verwerkt. In het artikel staat ook de ontkenning van klaagster dat zij op de hoogte zou zijn geweest van het misbruik van een slachtoffer van J. De journalist vond het niet nodig de opmerking over de kinderen van klagers in het artikel op te nemen, omdat die opmerking hem niet relevant leek. Voorts erkent de journalist dat de leeftijd van een slachtoffer van J. mogelijk fout is weergegeven, maar het betreft geen wezenlijk onderdeel van de informatie.

BESLISSING

Uit de lezing van het artikel en uit de verklaringen van partijen blijkt dat de journalist meerdere bronnen heeft geraadpleegd, en dat hij zich ernstig heeft gedocumenteerd ter voorbereiding op zijn artikel. Zo heeft hij onder meer verscheidene telefoongesprekken gevoerd met klagers, en hij heeft hen uitvoerig ondervraagd over hun relatie met J.

In het artikel wordt onder meer gemeld dat de Belgische website van het Indiase liefdadigheidsproject waar J. werkt, op naam staat van klaagster. Hiermee geconfronteerd, wordt klaagster in het artikel de mogelijkheid geboden om een weerwoord te geven. Zij verantwoordt zich door te zeggen dat iedereen een tweede kans verdient en dat zij niet gelooft dat de feiten zich in India zullen herhalen.

In het artikel wordt eveneens de indruk gewekt dat klagers in het verleden de ogen hebben gesloten voor het misbruik van J. Zo wordt een gewezen slachtoffer van J. geciteerd, die verklaart: 'Ik heb dat voorval gemeld aan Diane en Eddy. Maar zij zeiden dat ik mijn leugens voor mezelf moest houden. Anders zou ik naar Mol vliegen.' Het gaat hier om een zeer ernstige beschuldiging, en de journalist heeft die beschuldiging dan ook terecht aan klagers voorgelegd vooraleer ze in het artikel op te nemen.

In het artikel wordt het antwoord dat klagers op die beschuldiging hebben gegeven, slechts zeer onvolledig weergegeven: 'Wie dat vertelt, liegt. Niemand heeft mij ooit verteld dat J. iets mispeuterd heeft in het MPI.' Tussen partijen bestaat er geen betwisting over dat klaagster eveneens herhaaldelijk aan de journalist heeft meegedeeld dat zij haar eigen kinderen nooit aan J. zou hebben toevertrouwd, mocht zij geweten hebben dat die zich schuldig maakte aan kindermisbruik. In de ogen van klagers vormt dit feit het bewijs dat zij geloofden in de onschuld van J. De journalist heeft dit voor klagers essentieel element niet in zijn artikel verwerkt omdat hij, zo verklaarde hij op de hoorzitting, dit 'niet relevant vond'. Klagers hebben hierdoor terecht de indruk dat ze hun standpunt onvoldoende naar voren hebben kunnen brengen.

Gelet op de zeer zware aard van de beschuldiging aan het adres van klagers – bewust een pedoseksueel de hand boven het hoofd houden – had de journalist rekening moeten houden met het voor klagers essentieel element van hun verweer en had hij het wederhoor op meer loyale wijze in zijn artikel moeten opnemen.

Bovendien betwisten klagers zeer ernstig de hun aangewezen schuld. In die omstandigheden was volledige identificatie niet aangewezen en had de journalist terughoudender moeten omgaan met het verstrekken van identiteitsgegevens.

Op deze twee punten is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 9 januari 2009